

Prokura – porezni i računovodstveni aspekt

Neven Baica, mag. oec.

U ovom članku pojašnjavamo osnovne značajke prokure, dajemo pregled poreznog tretmana naknada prokuristi te razmatramo priznavanje troškova koje nastaju obavljanjem poslova prokure.

1. Uvod

Prokura je trgovačka punomoć čiji su sadržaj i opseg ovlasti određeni člankom 44. do 54. **Zakona o trgovačkim društvima** (Nar. nov., br. 111/93, - 18/23); u daljnjem tekstu **ZTD**).

Prokura se izdaje u pismenom obliku donošenjem odluke o davanju prokure na način predviđen izjavom o osnivanju društva, društvenim ugovorom, odnosno statutom trgovačkoga društva, **te se u sudski registar treba predati prijava za upis sa imenom i prezimenom prokuriste te njegovim OIB-om**, a ograničenje prokure upisuje se u sudske registre za trgovačko društvo i za podružnicu.

Prokuru može dati samo pravna i fizička osoba koja se u smislu ZTD-a smatra **trgovcem**.

ističemo...

Prokuristu ne mogu imati neprofitne organizacije, državna tijela, proračunski korisnici i ostale **pravne osobe koje se prema odredbama ZTD-a ne smatraju trgovcem**.

U članku 45. ZTD-a propisano je da se **prokura može dati svakoj punoljetnoj i potpuno poslovno sposobnoj osobi**, bez obzira na dužnost koju obnaša i poslove koje obavlja, izuzev ako što drugo nije predviđeno izjavom o osnivanju društva ili društvenim ugovorom, odnosno statutom trgovačkoga društva. **Prokura se ne može dati pravnoj osobi**.

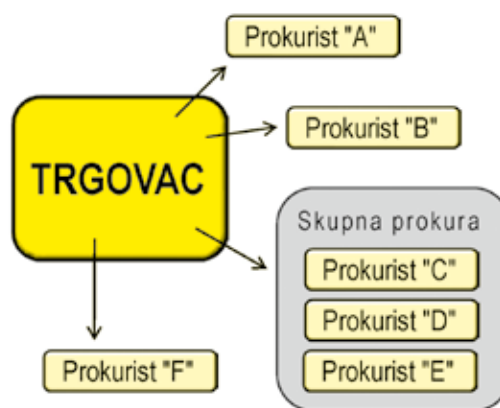
ističemo...

Prokurista **može biti i zaposlenik** kod davatelja prokure, ali **i bilo koja fizička osoba koja nije u radnom odnosu kod davatelja prokure** ako je u skladu s pravilima utvrđenim izjavom o osnivanju ili društvenim ugovorom.

Prokura se može dati i članu društva koji nema ovlaštenje na zastupanje. No, članu društva koje je dobio ovlaštenje za zastupanje temeljnim aktom, ili aktom državnog tijela prokuru nema smisla davati. Davatelj prokure nema ograničenja u pogledu toga kojem broju osoba će dati prokuru.

Kada prokuru **dobiju dvije ili više osoba** bitno je provjeriti da li je dana skupna prokura ili se radi o pojedinačnim prokurama. **Skupnu od pojedinačne prokure možemo prepoznati na slijedeći način:**

- **kod prokura gdje je izričito navedeno da se radi o skupnoj prokuri** izjave volje ili pravne radnje koje učine skupni prokuristi proizvode pravne učinke samo ako ih učine svi skupni prokuristi zajedno. Bit će valjane izjave volje ili pravne radnje koje učini jedan od skupnih prokurista uz izričitu prethodnu suglasnost ili izričito naknadno odobrenje ostalih skupnih prokurista.
- **kod prokure bez oznake da se radi o skupnoj prokuri** svaka osoba je prokurist koji samostalno zastupa trgovačko društvo.

O ovlastima prokuriste i ograničenjima prokure detaljno smo pisali u posebnom članku objavljenom u ovom broju časopisa RiPup pod nazivom **"Prokura prema Zakonu o trgovačkim društvima"**.

2. Ugovaranje prokure

Prema odredbama ZTD-a, prokura se izdaje u pismenom obliku donošenjem odluke o davanju prokure. Takva odluka smatra se nalogom za što se može sklopiti i **ugovor o nalogu** koji je propisan odredbama članaka 763. do 784. **Zakona o obveznim odnosima** (Nar. nov., br. 78/15 do 156/22).

ističemo...

Ugovorom o nalogu obvezuje se i ovlašćuje nalogoprimac poduzimati za račun nalogodavca određene poslove (čl. 763. ZOO-a).

U nastavku prenosimo neke osnovne odrednice koje proizlaze iz ugovora o nalogu:

Obveze i prava nalogoprimca (prokuriste):

- Nalogoprimac ima pravo na naknadu za svoj trud, osim ako je drukčije ugovoreno ili proizlazi iz naravi međusobnog odnosa;
- Nalogoprimac je dužan izvršiti nalog prema primljenim uputama, s pažnjom dobrog gospodarstvenika, odnosno dobrog domaćina, ostajući u njegovim granicama i u svemu skrbiti o interesima nalogodavca i njima se rukovoditi.
- Kad nalogoprimac smatra da bi izvršenje naloga po dobivenim uputama bilo od štete za nalogodavca, dužan je skrenuti na to njegovu pozornost i tražiti nove upute.
- Ako nalogodavac nije dao određene upute o poslu koji treba obaviti, nalogoprimac je dužan, rukovodeći se interesima nalogodavca, postupiti kao dobar gospodarstvenik, odnosno dobar domaćin, a ako je nalog bez naknade, kako bi u istim okolnostima postupio u vlastitoj stvari.

Obveze nalogoprimca (prokuriste):

- Nalogodavac je dužan na zahtjev nalogoprimca predujmiti mu stanoviti iznos novca za predviđene izdatke.

Detaljno o ugovaranju, odnosno davanju prokure s pravnog aspekta možete pronaći u posebnom članku objavljenom u ovom broju časopisa RiPup pod nazivom **“Prokura prema Zakonu o trgovačkim društvima”**.

2. Naknada prokuristi

U ZTD-u nema odredbi koji zahtijevaju da se za prokuru mora isplaćivati naknada. No, to ne znači da isplata naknade nije moguća. Vlastodavac ima mogućnost da odredi naknadu u samom ugovoru o nalogu/radu, ako to želi.

Ukoliko je internim aktom kojim je dana prokura predviđena i naknada prokuristi, isplatiatelj ima obvezu obračunati i uplatiti porez na dohodak, prirez porezu na dohodak i obvezne doprinose. Navedene obveze propisane su odredbama:

- **Zakona o porezu na dohodak** (Nar. nov., br. 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20 i 151/22) i
- **Pravilnika o porezu na dohodak** (Nar. nov., br. 10 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21, 102/22, 112/22, 156/22, 1/23, 3/23-isp. i 56/23)

ističemo...

Za prokuru nije obvezno isplatiti naknadu, no ukoliko se naknada isplaćuje bitno je da li se radi o prokuristi koji je ujedno i zaposlenik kod isplatiatelja prokure, ili se prokura daje osobi koja nije u radnom odnosu kod isplatiatelja prokure.

U zasebnim poglavljima razmatrat ćemo obveze isplatielja u slučaju kada naknadu za prokuru isplaćuje zaposleniku, te u slučaju kada se naknada isplaćuje osobi koja nije zaposlenik.

3.1. Prokurista - zaposlenik

Prokurista trgovačkog društva može biti i radnik, neovisno o tome koje poslove obavlja temeljem ugovora o radu. Što se smatra dohot-

kom od nesamostalnog rada propisano je člankom 21. stavcima 1. i 2. Zakona o porezu na dohodak.

U stavku 1. točki 1. podtočki f navedenog članka Zakona, propisano je da se osim plaće prema ugovoru o radu i drugih nabrojani primitaka, **primici po osnovi nesamostalnog rada (plaćom) smatraju i svi drugi primici** koje poslodavac isplaćuje ili daje radniku vezano uz radni odnos i odnos poslodavca i radnika **bez obzira na oblik i način isplate ili temelja za isplatu**, osim ako je ovim Zakonom drukčije uređeno

Odredbama članka 21. stavka 4. Zakona o porezu na dohodak **propisani su određeni izuzetci kada se takvi primici ipak ne smatraju nesamostalnim radom**. U navedenim odredbama, **među izuzetcima nije navedena naknada za prokuru**.

ističemo...

Iz navedenog je jasno da se **naknada za prokuru isplaćena zaposleniku smatra primitkom od dohotka od nesamostalnog rada**

Naknada prokuristu - zaposleniku može se isplaćivati zajedno s plaćom pri čemu u **JOPPD obrascu**, naknadu treba iskazati u zasebnom redu, a ne zbrojeno u istom redu kao i plaća. Način popunjavanja reda JOPPD-a isti je kao i za plaću, osim što se u polje **6.2. Primici / obveze doprinosa** umjesto oznake 0001 stavlja **oznaka 0021 - Ostali primici koji se isplaćuju uz plaću**.

3.2. Prokurista - nezaposlenik

Ako naknadu za prokuru prima osoba koja nije u radnom odnosu kod davatelja prokure, tada se ta **naknada smatra drugim dohotkom** te davatelj prokure pri isplati treba obustaviti propisane obveze poreza na dohodak, prireza porezu na dohodak, te obvezne doprinose.

Ugovor o nalogu u smislu obračuna javnih davanja ima isti tretman kao primjerice ugovor o djelu. U nastavku dajemo primjer obračuna ugovora o nalogu.

Primjer 1. - Obračun naknade prokuristi koji nije u radnom odnosu kod isplatielja

Ugovorom o nalogu s prokuristom Lovren Nuvelić određena je mjesečna naknada u visini od **2.000,00** kn. Izvršen je obračun naknade za mjesec listopad 2019. godine.

Obračun naknade prokuristi - obračun drugog dohotka

R.br.	Opis	Iznos
1.	Bruto primitak	2.000,00
2.	Osnovica za obračun doprinosa	2.000,00
3.	Doprinos iz osnovice (rb.3.a + rb.3.b)	200,00
a.	■ MIO I. stup	rb.2 × 7,50% = 150,00
b.	■ MIO II. stup	rb.2 × 2,50% = 50,00
4.	Dohodak (rb.1 - rb.3)	1.800,00
5.	Porez i prirez ukupno (rb.3.a + rb.3.b)	424,80
a.	■ porez na dohodak	rb.2 × 20,00% = 360,00
b.	■ prirez na porez na dohodak (Zagreb)	rb.5.a × 18,00% = 64,80
6.	Neto primitak (rb.1 - rb.3 - rb.5)	1.375,20
7.	Doprinosi na osnovicu	150,00
a.	■ doprinos za zdravstveno osiguranje	rb.2 × 7,50% = 150,00
8.	Ukupan trošak drugog dohotka	2.150,00

Knjiženje obračuna:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.a	Obračun bruto naknade ugovora o nalogu	2.000,00	4604	-
	■ obveza za neto naknadu po ugovoru o nalogu	1.375,20	-	2225
	■ obveza za doprinos za MO za generacijsku solidarnost (I stup)	150,00	-	26550
	■ obveza da doprinos za MO za individ. kapital. štednju (II.stup)	50,00	-	26551
	■ obveze za porez i prizrez iz naknade po ugovoru o nalogu	424,80	-	2632
1.b	Obračun doprinosa za ZO na bruto naknadu po ugovoru o nalogu	150,00	4580	26552

1000 - Žiro-račun

2226 - Ostale obveze prema fizičkim osobama u zemlji za obavljene usluge i poslove idjelokruga rada isplatitelja

2632 - Obveze za porez i prizrez iz ostalog drugog dohotka

26550 - Doprinos za MIO za generacijsku solidarnost (I stup)

26551 - Doprinos za MIO za individualnu kapitaliziranu štednju (II stup)

4604 - Naknade prokuristima

4580 - Doprinos za zdravstveno osiguranje na ugovore o djelu (drugi dohodak)

Prokuristi Lovrenu Nuveliću iznos od 1.290,24 neto primitka isplaćen je 2. studenog 2019.. na njegov tekući račun. Na taj dan plaćena su i sva obvezna davanja te je sastavljen i predan Obrazac JOPPD čija je B strana ispunjena na slijedeći način:

1. Redni broj	2. Šifra opć./grada prebiv./bor.	4. OIB stjecatelja/osiguranika	6.1. Ozn. stjec./osiguran.	7.1. Obveza dod. dopr. za MO - staž s pov.traj.	8. Oznaka prvog/zad. mj. u osig. p.i.o.	10. Ukupni sati rada ...	10.0. Ukupni neodrađeni sati rada	11. Iznos primitka (oporezivi)	12.1. Doprinos za MO
	3. Šifra opć./grada rada	5. Ime i prezime stjec./osigur.	6.2. Ozn. prim./obv. doprin.	7.2. Obveza pos. dopr. - potic. zap.invalid	9. Oznaka punog/nep. rad.vr i...	10.1. Razdoblje obračuna od	10.2. Razdoblje obračuna do	12. Osnovica za obračun doprinosa	12.2. Dopr. za MO - II. stup
1.	01333	23456789012	4002	0	0	0	0	2.000,00	150,00
	00000	Lovren Nuvelić	4030	0	0	01.01.2019.	31.12.2019.	2.000,00	50,00

12.3. Doprinos za ZO	12.5. Dopr. za zapošlj.	12.7. D.dopr. - MO staž s pov. traj. - II. stup	12.9. Pos. dopr. za zapošlj. inval.	13.2. Izdatak - uplaćeni dopr. za MO	13.4. Osobni odbitak	14.1. Iznos obračun. por. na doh.	15.1. Ozn. neopor. primitka	16.1. Ozn. načina isplate	17. Obračun. ... plaća
12.4. Dopr. zašt.zdr. na radu	12.6. D. dopr. MO staž p. traj.	12.8. Pos. dopr. - korišt. z.z. u inozem.	13.1. Izdatak	13.3. Dohodak	13.5. Porezna osnovica	14.2. Iznos obračun. prizreza...	15.2. Iznos neoporezivog primitka	16.2. Iznos za isplatu	
150,00	0,00	0,00	0,00	200,00	0,00	360,00	0	2	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	1.800,00	1.800,00	64,80	0,00	1.375,20	

* pojednostavljeni i prilagođeni prikaz izvješća o primicima, porezu na dohodak i prizrezu te doprinosima za obvezna osiguranja

4. Priznavanje troškova koje stvara prokurista

Ako je prokurista zaposlenik, pitanje priznavanja bilo kojeg troška koji proizlazi iz obavljanja poslova prokure nije upitno.

No, prokurista često nije u radnom odnosu kod davatelja prokure, pa se javljaju izvjesne nesigurnosti u svezi prava na korištenje imovine društva te poreznog tretmana troškova nastalih obavljanjem zadataka prokuriste, o čemu pišemo u nastavku.

4.1. Troškovi prokuriste zaposlenika

Ukoliko je osoba kojoj je dana prokura ujedno i zaposlenik kod davatelja prokure, tada takva osoba za obavljanje poslova prokure može koristiti sve resurse društva na jednak način kao i ostali zaposlenici. Isto tako sve naknade i nagrade koje se bez obračunavanja dohotka mogu isplatiti zaposleniku, mogu se s istim poreznim tretmanom isplatiti i zaposleniku kojem je dana prokura. To znači da prokurista-zaposlenik može neoporezivo dobiti naknadu troškova prijevoza s posla i na posao do propisanog iznosa, dnevnice za službeni put i terenski rad - do propisanog iznosa, 2 kune po prijeđenom kilometru za korištenje privatnog auta u službene svrhe i ostale neoporezive naknade i nagrade koje se do propisanih iznosa mogu bez obračunavanja poreza i doprinosa isplatiti radnicima.

4.2. Troškovi prokuriste nezaposlenika

Kao što smo prethodno naveli, za poslove prokure ne treba se sklapati radni odnos. Kakve su mogućnosti korištenja opreme i drugih resursa društva od strane prokuriste koji nije zaposlenik, te koje troškove društvo smije priznati u svojim poslovnim knjigama bez obveze obračuna drugog dohotka, pitanja su na koja u ovom poglavlju dajemo odgovor.

4.2.1. Troškovi službenog puta

Troškove vezane za službeni put svakako treba staviti na prvo mjesto obzirom na učestalost pojave ovog troška pri obavljanju poslova prokure.

Odredbama članka 7. Pravilnika o porezu na dohodak propisano je da se **nadoknade troškova službenog puta** učinjenih i pravdanih u skladu sa istim propisom, do propisanog iznosa, **ne smatraju oporezivim primicima** po osnovi nesamostalnog rada. U uvodnom dijelu stavka 2. navedenog članka u kojem se navode uvjeti za priznavanje takvih izdataka naglašeno da se radi o naknadama što ih poslodavac ili isplatiatelj plaće isplaćuje svojim radnicima.

istićemo...

Iz navedenog je jasno da se prokuristi koji nije radnik kod davatelja prokure ne mogu isplatiti naknade iz navedenog članka bez plaćanja obveznih poreza i doprinosa (kao na obračun drugog dohotka)

Da li će se prokuristi isplaćivati naknade za službeni put ovisi o samom davatelju prokure koji može prokuristi osigurati ista prava kao i svojim radnicima, ili mu dati veća ili manja prava na naknadu po osnovi službenog puta. Sav iznos naknada koji se po toj osnovi isplate prokuristi smatraju se drugim dohotkom te podliježu obračunu javnih davanja (poreza i doprinosa) po osnovi drugog dohotka.

4.2.2. Troškovi reprezentacije

Drugi je slučaj sa troškovima reprezentacije. Naime, troškove ugošćavanja poslovnih partnera uobičajeno stvara uprava za potrebe sklapanja poslova ili održavanja dobrih odnosa sa značajnim poslovnim partnerima. Obzirom da prokurista u tom dijelu ima iste ovlasti, smatramo da se radi o poreznim izdacima i da nema nikakve zapreke da se troškovi smatraju priznatim po istim kriterijima koje vrijede i za upravu.

Opće odredbe u svezi vjerodostojnosti isprave kao dokazu poslovnosti izdataka ugošćavanja razvile su praksu **popisivanja poslovnih partnera koji su bili ugošćeni**. Popis poslovnih partnera treba ovjeriti vlastitim potpisom ovlaštena osoba.

Smatramo, da ovlaštenje za stvaranjem izdataka reprezentacije, te ovjeravanje popisa ugošćenih poslovnih partnera proizlazi iz dane prokure, te da takvo ovlaštenje nije potrebno dodatno ugovarati. No, nema nikakve zapreke da poslodavac ograniči ili onemogući prokuristi stvaranje i priznavanje izdataka reprezentacije aktom kojim je dana prokura.

4.2.3. Troškovi korištenja opreme

Naknada prokuristi, kada je obavlja nezaposlenik, u poreznom smislu pripada drugom dohotku, te se porezi i doprinosi obračunavaju kao da se radi o bilo kojem drugom dohotku, što uključuje i ugovor o djelu. Obzirom da ugovor o djelu podrazumijeva samostalnost, osobe koje obavljaju poslove iz ugovora o djelu nemaju mogućnost korištenja opreme nadodavca.

istićemo...

Smatramo da se prokura, čija se naknada plaća po ugovoru o nalogu ne bi smjela poistovjetiti s ugovorom o djelu, upravo u dijelu mogućnosti korištenja poslovne imovine.

Naše je mišljenje da se prokuristi može omogućiti uporaba imovine koja je bitna za obavljanje poslova prokure. Tako primjerice uprava može zahtijevati da prokurista vozi službeni auto s istaknutim logom ili reklamom, ili da koristi specifične komunikacijske kanale, ili da posjeduje telefon koji omogućuje nesmetanu komunikaciju s upravom ili ostalim zaposlenicima.

U slučaju kada zaposlenik koristi prijenosno računalo, mobitel ili telekomunikacijsku opremu, premda postoji i značajna mogućnost privatnog korištenja, nadzorna tijela ne ulaze u analizu ili procjenu omjera poslovnog i privatnog korištenja. Međutim, treba naglasiti da nam je iz prakse poreznog nadzora poznato da problemi s priznavanjem troškova nastaju i prilikom korištenja službenog automobila od strane direktora društva koji nije u radnom odnosu, pa je isti pristup očekivan i kod prokuriste koji nije u radnom odnosu.

Mišljenja smo da bi se korištenje opreme od strane prokuriste moglo opravdati ako postoje jasni dokazi korištenja takve opreme u poslovne svrhe. Takav dokaz kod korištenja automobila biti će obračun loko vožnje u kojoj je svaki prijeđeni kilometar opravdan opisom obavljenog posla, ili još bolje, vjerodostojnom dokumentacijom koja dokazuje poslovnu svrhu korištenja automobila (primjerice ugovor sklopljen s poslovnim partnerom). Smatramo da bi u tom slučaju troškovi goriva trebali u trgovačkom društvu biti priznati, te da nadzorna tijela neće imati razloga utvrđivati obvezu obračun primitka u naravi za neposlovno korištenje vozila.

Jedinstveni pristup u praksi poreznog nadzora ne postoji, što je razumljivo obzirom na raznolikost opreme, te definiranja razloga zbog čega prokurista s vlastitom opremom ne može obavljati poslove prokure. Dodatan problem može nastati kod opreme koja se može koristiti i u privatne svrhe, a ne postoji jednostavan način utvrđivanja omjera privatnog i službenog korištenja. Stoga davateljima prokure preporučamo da kvalitetno obrazlože razloge davanja određene opreme na korištenje prokuristi koji kod njega nije u radnom odnosu

istićemo...

Ukoliko se pokaže da razlozi davanja opreme na korištenje prokuristi nezaposleniku nisu uvjerljivi, troškovi korištenja mogu biti osporeni, što u konačnici može dovesti i do obveze obračuna drugog dohotka na primitak u naravi.

5. Prokura u praksi

U ovom poglavlju za pojedine kategorije fizičkih osobama razmatramo da li postoji više mogućnosti u pogledu načina davanja prokure, te po tim kategorijama objedinjujemo prethodno navedena porezna pravila, pravila obračuna naknade za prokuru, te pravila priznavanja troškova prokure.

5.1. Prokurista nerezident (stranac)

Davanje prokure nerezidentu koji nije u radnom odnosu osobito ima smisla kada se radi o potrebi zastupanja društva izvan RH. Kada tuzemno trgovačko društvo prokuru daje fizičkoj osobi za potrebe obračuna naknade bitno je utvrditi poreznu rezidentnost te osobe.

Utvrđivanje rezidentnosti fizičkih osoba je katkada vrlo složeno ali i važno jer rezident jedne države podliježe plaćanju poreza na dohodak na ukupni dohodak koji ostvari u tuzemstvu i u inozemstvu (načelo svjetskog dohotka), dok nerezident podliježe plaćanju poreza na dohodak samo na dohodak ostvaren u tuzemstvu (načelo tuzemnog dohotka). To znači da je nemoguće pravilno obračunati porez na dohodak tijekom poreznog razdoblja i primijeniti ugovor o izbjegavanju

dvostrukog oporezivanja ako prethodno nismo utvrdili rezidentnost primatelja dohotka.¹

Rezidentnost fizičke osobe utvrđuju države svojim unutrašnjim poreznim zakonodavstvom pa se tako u RH-a rezidentnost utvrđuje odredbama. Ako se utvrdi da prokurista nije rezident RH već druge države s kojom RH primjenjuje **međunarodni ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja**, na zahtjev stranca prilikom isplate naknade, davatelj prokure bit će obavezan primijeniti odredbe tog ugovora.

ističemo...

Sadržaj svih ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koje primjenjuje RH-a možete naći na internetskoj stranici Porezne uprave (<http://www.porezna-uprava.hr>).

Prava iz Ugovora nerezidenti koji ostvaruju naknadu za prokuru ostvaruju na temelju obrazaca **„Zahtjev za umanjenje porezne obveze, izuzimanje od porezne obveze ili povrat više plaćenog poreza na naknade za djelatnost obavljenu u Republici Hrvatskoj prema Ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja između Republike Hrvatske i ———,“**. Ovaj obrazac treba biti ovjeren od inozemnog poreznog tijela ili za to ovlaštene osobe. Ovjereni zahtjev se podnosi pri prvoj isplati i vrijedi 12 mjeseci od datuma ovjere.

Navedeni obrazac može se kupiti u prodavaonicama “Narodnih novina” ili se mogu preuzeti sa službene Internet stranice Porezne uprave, www.porezna-uprava.hr.

Nadalje, prije same isplate davatelj prokure treba utvrditi i da li s državom čiji je prokurista rezident primjenjuje **Ugovor o socijalnom osiguranju**, radi eventualnog oslobođenja od obveze uplate obveznih doprinosa.

Detaljno o uvjetima koje treba zadovoljiti za primjenu navedenih međunarodnih ugovora, načinu njihove primjene, s konkretnim primjerima obračuna koji se mogu primijeniti i na isplatu naknade za prokuru dali smo u članku **“Isplata drugog dohotka nerezidentu (strancu)”**; koji je objavljen u RiPup br. 11/2021. Članak je u potpunosti primjenjiv i na poslove prokure.

5.2. Prokurista umirovljenik

Nema nikakvih zapreka da se u svojstvu prokuriste angažira osoba koja ostvaruje bilo koji oblik mirovine.

ističemo...

Davanje prokure umirovljeniku ne isključuje mogućnost primanja mirovine.

Davanje prokure umirovljeniku bilo je osobito interesantno u slučajevima kada je u mirovinu odlazio djelatnik koji i dalje posjeduje kvalitete bitne za zastupanje, te čijim bi odlaskom poslovi zastupanja bili prepušteni manje iskusnim kolegama. Takvi su slučajevi bili češći kod manjih obiteljskih društava. Kod onih djelatnosti gdje je takav odlazak bio veliki šok za poslovne partnere tražio se način da umirovljenik zadrži barem nekakav odnos s poslovnim partnerima. Dok su propisi o mirovinskom osiguranju onemogućavali su da umirovljenik stupi u radni odnos, ili ostane u svojstvu člana uprave i nastavi primati mirovinu, prokura je bila jedina opcija.

Od 1. siječnja 2014. godine **uvodena je mogućnost da umirovljenik koji prima određene vrste mirovina² sklopi ugovor o nesamostalnom radu na najviše 4 sata dnevno, a da se pri tome neće obustavljati isplata mirovine**. Tako zaposleni umirovljenik mogao je nastaviti obavljati i poslove zastupanja u svojstvu člana uprave.

ističemo...

To znači da sada umirovljenik može obavljati i poslove prokure kao zaposlenik, a da mu se time ne obustavlja isplata mirovine.

Koji umirovljenici mogu biti zaposlenici propisano je odredbama čl. 99. st. 3. Zakona o mirovinskom osiguranju (Nar. nov., br. 157/13 - 84/21). Prema navedenim odredbama mirovina se ne obustavlja:

- 1) korisniku starosne mirovine koji je ostvario starosnu mirovinu prema člancima 33. i 180. ovoga Zakona i nastavi raditi do polovice punog radnog vremena uz izmijenjeni ugovor o radu
- 2) korisniku starosne mirovine koji je ostvario starosnu mirovinu prema člancima 33. i 180. ovoga Zakona i korisniku starosne mirovine koji je tu mirovinu ostvario do stupanja na snagu ovoga Zakona koji se tijekom korištenja prava zaposli do polovice punog radnog vremena
- 3) korisniku mirovine koji je ostvario starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika prema članku 35. ovoga Zakona i nastavio raditi do polovice punog radnog vremena uz izmijenjeni ugovor o radu
- 4) korisniku starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika koji se tijekom korištenja prava zaposli do polovice punog radnog vremena
- 5) korisniku invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad, ostvarene do stupanja na snagu ovoga Zakona
- 6) korisniku invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti ostvarene prema ovome Zakonu
- 7) korisniku koji obavlja sezonske poslove u poljoprivredi prema propisu kojim se uređuje tržište rada i drugim propisima kojima je ovo pitanje uređeno na drukčiji način odnosno izričito propisano da se ne obustavlja isplata mirovine
- 8) korisniku koji ostvaruje drugi dohodak, odnosno obavlja drugu djelatnost (članak 17. ovoga Zakona)
- 9) korisniku starosne mirovine ostvarene prema posebnim propisima o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba, prijašnjim propisima o pravima iz mirovinskog i invalidskog osiguranja vojnih osiguranika, o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske, o pravima djelatnika unutarnjih poslova, o pravima djelatnika na izvršenju sankcija izrečenih za kaznena djela, privrednih prijestupa i prekršaja ili propisu o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja ili propisu o pravima profesionalnih vatrogasaca, koji se tijekom korištenja prava zaposli do polovice punog radnog vremena
- 10) korisniku starosne mirovine ostvarene prema posebnim propisima o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba, prijašnjim propisima o pravima iz mirovinskog i invalidskog osiguranja vojnih osiguranika, o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske, o pravima djelatnika unutarnjih poslova, o pravima djelatnika na izvršenju sankcija izrečenih za kaznena

¹ Milivoj Friganović iz članka “Oporezivanje drugog dohotka nerezidenata”, objavljeno u časopisu RiPup br. 2019-05 str. 119

² Kasnijim izmjenama takve su mogućnosti proširene na sve oblike mirovine.

